

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD	27 Chwefror 2024
TEITL YR ADRODDIAD	Darpariaeth Dysgu a Datblygu i Aelodau
PWRPAS	Rhoi diweddariad o'r ddarpariaeth <i>Dysgu a Datblygu</i> i Aelodau, gan amlygu rhwystrau presennol i gyflwyniad y rhaglen.
ARGYMHELLIAD	Gwahoddir y Pwyllgor i gynnig unrhyw awgrymiadau pellach cyn derbyn yr adroddiad
AWDUR	Catrin Love, Pennaeth Cynorthwyol Cefnogaeth Gorfforaethol

1 Trosolwg

- 1.1 Wrth edrych ymlaen tuag at flwyddyn ariannol newydd sydd yn llawn heriau, mae'n fwy amserol nac erioed i fod yn adolygu a rhesymoli y trefniadau Dysgu a Datblygu ar gyfer Aelodau Etholedig, a hynny yn union yn yr un modd a sy'n digwydd i staff hefyd. Daw hyn ar gefn tymor hynod o heriol i'r Tim Dysgu a Datblygu.
- 1.2 Llynedd fe atgyfodwyd hyfforddiant wyneb i wyneb i Aelodau Etholedig, ac er fod y mwyafrif helaeth yn parhau i ddigwydd yn rhithiol, mae'r ddarpariaeth bellach yn gymysg o rhithiol a wyneb yn wyneb gyda rhai teitlau penodol angen eu cynnal wyneb i wyneb.
- 1.3 Mae'r rhaglen hyfforddiant yn esblygu a thyfu'n barhaus, ac rydym erbyn hyn yn ymgynghori gyda Phenaethiaid a Swyddogion ar gynnwys rhaglen 2024/25. Serch hynny mae rhai materion yn codi sydd angen sylw wrth symud ymlaen ac fe'i tynnir i'ch sylw yn rhan nesaf yn adroddiad.
- 1.4 Byddwn hefyd yn cynnwys teitlau ar gais Aelodau, ac yn croesawu unrhyw awgrymiadau pellach.

2 Rhaglen Hyfforddiant 2023/24

- 2.1 Fe welir rhaglen gyflawn 2023/24 yn Atodiad 1, a rhaglen arfaethedig 24/25 yn Atodiad 2. Mae'r materion sydd wedi codi wrth geisio gweithredu y rhaglen hon, a llunio rhaglen y flwyddyn nesaf fel a ganlyn:
- 2.2 Mae saith maes hyfforddi wedi eu dynodi yn deitlau craidd ar gyfer Aelodau Etholedig. Rhain yw y teitlau sy'n fwyaf allweddol er mwyn caniatáu Aelodau Etholedig i gyflawni eu rôl yn effeithiol, a hynny o fewn ffiniau cyfreithiol.
 - Cod Ymddygiad
 - Gwybodaeth am bobl: Eich cyfrifoldeb chi
 - Arwain yn ddiogel a diogelwch personol
 - Eich cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb
 - Deddf Llesiant a chenedlaethau'r dyfodol
 - Eich dyletswyddau fel Rhieni Corfforaethol
 - Diogelu Plant and Oedolion
- 2.3 Y disgwyl felly yw bod pob Aelod yn mynychu y digwyddiadau yma fel isafswm, ac fod unrhyw hyfforddiant y tu hwnt i hynny yn cefnogi y sesiynau craidd, allweddol yma.
- 2.4 Mae'n ddyletswydd arnom i amlygu fod niferoedd sydd wedi cwblhau y teitlau uchod yn parhau yn eithaf isel o ystyried bod rhai o'r teitlau ar gael ers nifer o flynyddoedd bellach, ac wedi eu cynnig mewn sawl ffurf h.y. wyneb yn wyneb, rhithiol a sesiynau fin nos.

Teitl	Nifer wedi mynychu	Nifer sydd angen mynychu
Cod Ymddygiad	39	29
Gwybodaeth am Bobl : Eich Cyfrifoldeb Chi	45	23
Arwain yn Ddiogel a Dioglewch Personol	44	24
Eich Cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb	27	41
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol	14	54
Ein Dyletswyddau fel Rhieni Corfforaethol	39	29
Diogelu Plant ac Oedolion	33	35

2.5 Y prif gonsyrn am y sefyllfa yma yn amlwg, yw'r ffaith na fydd aelodau sydd ddim wedi mynychu wedi derbyn gwybodaeth allweddol i'w rôl. Ond, yn ogystal a hynny, mae'r sefyllfa yn llesteirio ymdrechion i symud y rhaglen hyfforddiant ehangach yn ei blaen gan fod rhaid parhau i drefnu sesiynau ar y teitlau craidd hyn. Mae hyn nid yn unig yn bwyta mewn i amser y rhaglen, ond hefyd yn ofyn ar amser Swyddogion. Mae cyrsiau niferus yn gorfod cael eu canslo funud olaf oherwydd nifer yr ymddiheuriadau neu ddiffyg enwau wedi cofrestru.

2.6 Mater arall sy'n codi yw fod nifer uchel o geisiadau yn cyrraedd am bob math o sesiynau, a hynny o sawl cyfeiriad ac ar wahanol amseroedd o fewn y flwyddyn e.e. Adrannau y Cyngor, gan Aelodau eu hunain, a chyfleon gan gyrff allanol megis CLILC, Data Cymru ayb. Mae'n gwneud gosod rhaglen bendant am y flwyddyn ar gychwyn y flwyddyn bron a bod yn amhosibl.

2.7 Mae hyn hefyd wedi arwain at sylwad gan ambell Aelod fod y rhaglen yn drwm, a hefyd at yr un broblem a nodir uchod, sef fod sesiynau yn cael eu trefnu a gorfod cael eu canslo funud olaf oherwydd diffyg niferoedd.

2.8 Teimlir fod y sefyllfa uchod yn anghynladwy ac felly y bwriad ar gyfer y flwyddyn i ddod yw i resymoli rhywfaint ar y cynigion, a blaenoriaethu yn glir. I'r perwyl hwn, mae ymgynghori wedi bod gyda Penaethiaid Adran a bydd rownd arall o'r teitlau craidd yn cael eu trefnu gogyfer 24/25.

2.9 Nid yw hyn i ddweud na fydd modd cyfarch gofynion wrth symud ymlaen, dim ond y bydd rhesymoli ac amseru darpariaeth yn ôl capasiti.

Gwahoddir y Pwyllgor i ystyried y trefniadau hyfforddiant, cynnig sylwadau a cymeradwyo y camau a gynigir.

RHAGLEN DATBLYGU AELODAU ETHOLEDIG

ELECTED MEMBERS' DEVELOPMENT PROGRAMME

Ysgrifau sy'n ymddangos yn dywyll – Digwyddiadau “Craidd” / Bold type – ‘Core Titles’ – Pwysig Mynychu

Ysgrifau cyffredinol – Digwyddiadau “Dewisiol” / General type – Optional titles

Dyddiad ac amser / <i>Date and time</i>		Digwyddiad / <i>Event</i>	Dull Dysgu / <i>Learning Method</i>	Arweinwyr / <i>Leaders</i>
Mai 3 May	(3:00 – 5:00)	Ein dyletswyddau fel Rhieni Corfforaethol Our duties as Corporate Parents	Rhithiol / Virtual	Marian Parry Hughes, Aled Gibbard, Elenid Glyn
Mai 12 May	(10:00 – 1:00)	Rhagfarn heb Wybod Unconscious Bias <i>Llefydd yn gyfyngedig i 12 / Limited spaces of 12</i>	Ystafell Ddysgu Enlli Learning Room, Y Ganolfan Ddysgu, Caernarfon	Iwan Wyn Jones, Ffion Bryn Jones
Mehefin 5 + 7 June	(9:30 – 12:30) (1:30 – 4:30)	Carbon Literacy (ar gyfer Aelodau Cabinet a Chadeiryddion Pwyllgorau Craffu / For Cabinet Members and Scrutiny Chairs)	Rhithiol / Virtual	Cynnal Cymru
Mehefin 7 June	(10:00 – 11:30)	Canlyniadau'r Cyfrifiad Census Results	Rhithiol / Virtual	Emyr Edwards
Mehefin 9 June	(10:00 – 12:00)	Gwynedd Oed Gyfeillgar a Ffrindiau Dementia Age Friendly Gwynedd and Dementia Friends	Wyneb i Wyneb Neuadd Goffa Penrhyndeudraeth Memorial Hall	Emma Quaeck

Mehfin 10 June	(2:00 – 3:00)	Helpu pobl gyda'r argyfwng costau byw Helping people with the cost of living crisis	Rhithiol / Virtual	Megan Meeke
Mehfin 21 June	(10:00 – 13:00)	Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl a hunan laddiad Mental Health and suicide awareness	Rhithiol / virtual	Meinir Evans (Hwb Cymunedol Felin Fach Pwllheli)
Mehfin 29 June	(4:00 – 5:30)	Sesiwn Codi Ymwybyddiaeth: Cyfarwyddyd Erthygl 4 (Ail gartrefi a llety gwyliau) Session to Raise Awareness: Article 4 Direction (Second homes and holiday accommodation)	Rhithiol / virtual	Gareth Jones/Keira Sweeney, a Swyddogion Amrywiol / Various officers
Gorffennaf 3 July	(10:00 – 11:30)	Hyfforddiant Data 101 i Gynghorwyr : Cyflwyniad i ddeall a defnyddio Data / Data 101 training for Councillors – Introduction to understanding & using Data	Rhithiol / virtual	Roisin Roberts (Data Cymru)
Gorffennaf 18 July	(2:00 – 4:00)	Sipsiwn a Theithwyr - Hyfforddiant Sensitifrwydd Diwylliannol / Gypsies & Travellers - Cultural sensitivity training	Rhithiol / virtual	Jay Harley (Gypsies & Travellers Wales)
Medi 6 & 20 September	(9:30 – 12:30)	<i>Siarad yn Gyhoeddus / Public Speaking</i> <i>(Llefydd yn gyfyngedig i 6 / Limited spaces of 6)</i>	Wyneb i wyneb a Rhithiol Face to face & virtual	Sglein
Medi 20 September	(1:30 – 4:30)	Pendantrwydd / Assertiveness	Ystafell Deudraeth, Penrhyndeudraeth	Sglein
Hydref 4 October	(2:00 – 3:00)	Recriwtio yn maes gofal / Recruiting into the care sector	Rhithiol / Virtual	Gill Paul + Gwenno Angharad Williams
Hydref 5 October	(3:00 – 4:00)	Hyfforddiant i Gadeiryddion ac Is-gadeiryddion Pwyllgorau Craffu ar ystyriaethau cyfreithiol wrth Gadeirio Pwyllgorau Craffu Training for Chairs & Vice Chairs of Scrutiny Committees on legal considerations when chairing Scrutiny Committees	Rhithiol / Virtual	Sion Huws

Hydref 11 October	(10:00 – 11:30)	Adran Oedolion - Gweithio gyda'n gilydd i sicrhau canlyniadau da i bobl Gwynedd Adult Department – Working together to ensure good outcomes for the people of Gwynedd	Rhithiol / Virtual	Meilys Smith, Catrin Thomas, Mari Wynne
Hydref 18 October	(2:00 – 3:30)	Troseddu Cyfundrefol – Gangiau Cyffuriau - Llinellau Sirol Organised Drug Gangs - County Lines	Rhithiol / Virtual	Trystan Davies, Heddlu Gogledd Cymru / North Wales Police
Tachwedd 15 November	(3:30 – 4:30)	Ymwybyddiaeth Seibr Cyber Ninja Awareness	Rhithiol / Virtual	Llywodraeth Cymru / Welsh Government
Ionawr 24 January	(2:00 – 4:00)	Ein dyletswyddau fel rhieni corfforaethol (I bawb sydd heb fynychu) Our duties as corporate parents (for those who haven't attended)	Rhithiol / Virtual	Aled Gibbard, Elenid Glyn, Ffion Edwards Ellis, Lisa Marie Thompson, Meinir Llwyd Bebb
Chwefror 2 February	(2:00 – 4:30)	Eich Cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb Your Responsibility for Equality	Rhithiol / Virtual	Delyth Gadlys Williams/Gwenno Mair Griffith
Chwefror 9 February	(10:00 – 12:00)	Hyfforddiant Grwp 6 – Trais yn erbyn menywod Group 6 Training – Violence against Women	Rhithiol / Virtual	Cymorth i Ferched Cymru Welsh Women's Aid
Chwefror 29 February	(10:00 – 12:00)	Hyfforddiant Grwp 6 – Trais yn erbyn menywod Group 6 Training – Violence against Women	Wyneb i wyneb / Face to face Ystafell Ddysgu Deudraeth Learning Room, Y Ganolfan Alw/ The Call Centre, Penrhyndeudraeth	

Chwefror 21 February (10:00 – 12:30)	Hyfforddiant Cod Ymddygiad a Buddiannau Code of Conduct & Benefits Training	Rhithiol / Virtual	Iwan Evans
Chwefror 28 February (2:00 – 3:40)	Diogelwch Personol i Gynghorwyr Personal Safety for Councillors	Rhithiol / Virtual	CLILC / WLGA
Mawrth 5 March (2:00 – 3:40)	Ymdrin â chamdriniaeth a bygythiadau ar-lein support with issues of abuse and intimidation	Rhithiol / Virtual	CLILC / WLGA
Mawrth 13 March (9:30 – 10:30)	Cynllun Graddedigion a Phrentisiaethau – Cyflwyniad i ddeall am y cyfleon i bobl newydd Apprenticeships & Graduates Scheme – Presentation to understand the opportunities for the people of Gwynedd	Rhithiol / Virtual	Alun Lloyd Williams / Laura Evans / Saran Edwards
Mawrth 13 March (4:30 – 6:00)	Arfer Gorau Pwyllgor Craffu Best Practice Committee Scrutiny	Rhithiol / Virtual	David McGrath Link UK Ltd
Mawrth 14 March (10:00 – 12:00)	Cyflwyniad i wrth-hiliaeth Introduction to anti-racismq	Rhithiol / Virtual	Sean Wharton & Sunil Patel CLILC / WLGA
Mawrth 20 March (10:00 – 11:30)	Arfer Gorau Pwyllgor Craffu Best Practice Committee Scrutiny	Hybrid + Ystafell Daron Room + Teams	Arwel Ellis Jones
Ebrill 9 April (2:00 – 4:30)	Cod Ymddygiad Code of Conduct	Rhithiol / Virtual	Iwan Evans
Ebrill 17 April (10:00 – 11:00)	Rhaglen Arweiniad Arian Money guiders Programme	Rhithiol / Virtual	Rhian Hughes

(11:30 – 12:30)	Uchafu Incwm Income Maximisation	Rhithiol / Virtual	Megan Meeke
I'w gadarnhau maes o law To be confirmed in due course	Hybu'r Gymraeg – Rol i bawb Promoting the Welsh – A role for everyone	Rhithiol / Virtual	Llywela Haf Owain Williams
I'w gadarnhau maes o law To be confirmed in due course	Cyfarfod Cyngor Cyswllt Cymru – Gweithdai / Wales Contact Council Meeting – workshops	I'w gadarnhau / To be confirmed	CLILC / WLGA

Ysgrifen sy'n ymddangos yn dywyll – Digwyddiadau “Craidd” / Bold type – ‘Core Titles’ – Pwysig Mynychu

Ysgrifen cyffredinol – Digwyddiadau “Dewisiol” / General type – Optional titles

**RHAGLEN DATBLYGU AELODAU ETHOLEDIG
ELECTED MEMBERS' DEVELOPMENT PROGRAMME**

Ysgrifen sy'n ymddangos yn dywyll – Digwyddiadau “Craidd” / Bold type – ‘Core Titles’ – Pwysig Mynychu

Ysgrifen cyffredinol – Digwyddiadau “Dewisiol” / General type – Optional titles

Dyddiad ac amser / Date and time		Digwyddiad / Event	Dull Dysgu / Learning Method	Arweinwyr / Leaders
Mai 1 May	(10:00 – 11:00)	Gwybodaeth am Bobl : Eich Cyfrifoldeb Chi (I bawb sydd heb fynychu) Information about People : Your Responsibility (For everyone who hasn't attended)	Rhithiol / Virtual	Helen Mary Parry
Mai 15 May	(10:00 – 11:30)	Hyfforddiant i Gadeiryddion a darpar Gadeiryddion Pwyllgorau Training for Chairs & prospective Chairs of Committees	Rhithiol / Virtual	Sion Huws
Mai 21 May	(2:00 – 3:30)	Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol (I bawb sydd heb wneud yr Hyfforddiant) Safe Leadership & Personal Safety (For everyone who hasn't completed the training)	Rhithiol / Virtual	Gail Ann Warrington
Mehefin 7 June	(10:00 – 11:00)	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Future Generations and Wellbeing Act	Rhithiol / Virtual	Dewi Wyn Jones a Sandra Lynne Thomas
Mehefin 26 June	(10:00 – 12:00)	Ein dyletswyddau fel rhieni corfforaethol (I bawb sydd heb fynychu) Our duties as Corporate Parents (for everyone who hasn't attended)	Rhithiol / Virtual	Marian Parry Hughes, Aled Gibbard, Elenid Glyn, Lisa Marie Thompson, Meinir Llwyd Bebb

